

Valtuutettu Johannes Yrttiaho aloite: Turun kaupungin yhteistyö ulkomaisen aseeteollisuuden kanssa**VALTUUSTOALOITE****Turun kaupungin yhteistyö ulkomaisen aseeteollisuuden kanssa**

Suomen kuusi suurinta kaupunkia (Helsinki, Espoo, Vantaa, Tampere, Turku ja Oulu) käynnistivät keväällä 2023 yhdessä Elinkeinoelämän keskusliiton, ulkoministeriön ja Business Finlandin kanssa määräaikaisen hankkeen, jonka ajatuksena on ollut edistää suomalaisyritysten pääsyä Yhdysvaltojen markkinoille.

Gateway to USA (GIPP 2 / F35) – niminen projekti hyödynsi Suomen tekemää F-35 -hävittäjähankintaa ja sen tuomia kaupallisia mahdollisuuksia. Avainasemassa on ollut F-35:ta valmistava yhdysvaltalainen asejätti Lockheed Martin, jonka tarkoituksena on ollut toimia ovien avaajana suomalaisfirmoille. Kelpoisia hankkeeseen ovat olleet sotilas-, siviili- ja kaksikäyttötuotteita valmistavat yritykset.

F-35-hävittäjäpommittajien hankinta on ollut Suomen historian suurin asehankinta. Konetyyppi on osoittautumassa erittäin kalliiksi ratkaisuksi paitsi Suomelle, myös amerikkalaisille veronmaksajille. Alkuvuodesta 2025 Lockheed Martin joutui maksamaan kymmeniä miljoonia euroja sakkomaksuja Yhdysvaltojen puolustusministeriölle siksi, että se oli keinotekoisesti vedättänyt F-35-hankkeen hintoja ylöspäin.

Lisäksi yhtiötä vastaan nostettiin oikeusjuttu viime syksynä liittyen sen miljarditappioihin, jotka olivat väitetyksi johtuneet yhtiön huonosta sisäisestä kontrolista, suunnitteluvirheistä ja kustannusten ylityksistä.

Asehankintoihin liittyy aina myös ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittista harkintaa. Kyseinen konetyyppi muodostaa voimakkaan riippuvuuden presidentti Donald Trumpin johtamaan Yhdysvaltoihin. Juuri tähän liittyen länsimaat kuten Espanja, Sveitsi ja Kanada ovat luopuneet F-35:n hankinnasta tai harkitsevat tätä.

Edellä olevan perusteella esitän, että kaupunginvaltuustolle annetaan välittömästi selvitys siitä, miksi Turku ja muut kuutoskaupungit päättivät lähteä mukaan kaupalliseen yhteistyön amerikkalaisen asejätin kanssa ja missä tätä koskeva päätös on tehty, miten yhteistyö aseeteollisuuden kanssa sopii kau-

Kaupunginvaltuusto

23.2.2026

pungin arvoihin, millaista eettistä harkintaa asian suhteen on tehty ja mitkä hankkeen konkreettiset tulokset ovat olleet?

Turussa 23.2.2026

Johannes Yrttiaho
kaupunginvaltuutettu

Yrttiaho Johannes (VAT)